

18

lutego
czwartek / Thu
19:00

Oratorium Marianum

Joseph Freiherr von Eichendorff – śląski romantyk

Piotr Karpeta – dyrygent

Joanna Karpeta – fortepian

Cantores Minores Wratislavienses:

Agnieszka Drożdżewska, Barbara Jastrząb, Marzena Korchut-tykowska,

Monika Michaliszyn, Agnieszka Niezgoda – soprany

Ewelina Nawrocka, Radostaw Pachotek, Ewa Pieronkiewicz,

Ewelina Wojewoda – alty

Piotr Gatek, Maciej Gocman, Bartłomiej Kusior, Tomasz Maleszewski

– tenory

Volodymyr Andrushchak, Rafat Chalabala, Marek Fras, Jacek Springer

– basy

F. Mendelssohn-
-Bartholdy

R. Schumann

PROGRAM:

Friedrich Glück (1793–1840) *Untreue* (aranż. M. Reger)

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847) *Der wandernde Musikant*
op. 88 nr 6 ze zbioru *Sechs Lieder, Abschiedstafel* op. 75 nr 4 ze zbioru *Vier Lieder, Abendständchen* op. 75 nr 2 ze zbioru *Vier Lieder, Jagdlied* op. 59 nr 6 ze zbioru *Sechs Lieder, Abschied vom Walde* op. 59 nr 3 ze zbioru *Sechs Lieder*

Robert Schumann (1810–1856)

Waldesgespräch op. 39 nr 3 ze zbioru *Liederkreis*

In der Fremde op. 39 nr 1 ze zbioru *Liederkreis*

Mondnacht op. 39 nr 5 ze zbioru *Liederkreis*

Tamburinschlägerin op. 69 nr 1 ze zbioru *Sechs Romanzen für Frauenchor*

Der traurige Jäger op. 75 nr 3 ze zbioru *Romanzen und Balladen*

Józef Świder (1930–2014)

Nachts ze zbioru *Drei Eichendorff-Lieder*

Mondnacht ze zbioru *Drei Eichendorff-Lieder*

Morgengebet ze zbioru *Drei Eichendorff-Lieder*

Hugo Wolf (1860–1903) *Resignation* ze zbioru *Sechs geistliche Lieder nach Gedichten von Eichendorff*

Waldmädchen ze zbioru *Eichendorff-Lieder*

[80']

KONCERT W RAMACH CYKLU 1000 LAT MUZYKI WE WROCŁAWIU

WROCŁAW 2016
Europejska Stolica Kultury

SFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Omówienie

Agata Adamczyk

Jak zauważył kiedyś Jan Paweł II, „Wrocław jest miastem położonym na styku trzech krajów, które historia bardzo ściśle ze sobą połączyła. Jest poniekąd miastem spotkania, jest miastem, które jednoczy [...]”. Wypowiedź ta w dużym stopniu zainspirowała twórców hasta promocyjnego stolicy Dolnego Śląska. Nie sposób z owym hasłem polemizować, zwłaszcza gdy uświadomimy sobie różnorodność kulturową tego regionu.

Chopin, Weber, Brahms, Wagner – zapewne nie wszyscy wiedzą, że w biografii każdego z nich możemy odnaleźć ślady Wrocławia. To właśnie w naszym mieście w XVI, XVII, XVIII i XIX wieku najznakomitsi artyści prezentowali swoje utwory i szukali inspiracji dla nowych dzieł. Przez setki lat dolnośląski ośrodek przyciągał ich dzięki swemu położeniu (w samym centrum Europy) i udanej polityce koncertowej. Do historycznego Wrocławia zjeżdżali zarówno ci, którzy stawiali pierwsze kroki w zawodzie muzyka, jak i ci, których kariera od dawna wypełniona była sukcesami. Podobnie było z przedstawicielami innych dziedzin sztuki – malarstwa, architektury, rzeźby czy poezji. Walory artystyczne ich dzieł są dziś świadectwem wielokulturowości stolicy Dolnego Śląska. Na tym terenie tworzyli m.in. Adam Puschmann, Johann Georg Clement, Tomas Weissfeldt, Adolf i Hans Dresslerowie czy słynny „śląski Rafael” – Michael Willmann. Szczęśliwe położenie geograficzne miasta przez wieki ułatwiało osiadłym tu artystom podróże do innych europejskich ośrodków oferujących naukę bądź współpracę z najbardziej uznanymi mistrzami niemieckimi, czeskimi i włoskimi.

Spacerując po dzisiejszym wrocławskim Ogrodzie Botanicznym, znajdziemy pomnik przedstawiający postać młodego mężczyzny – arystokraty. To replika umieszczonego wcześniej w Parku Szczytnickim monumentu, wzniesionego w 1911 roku według projektu Alexandra Kraumanna. Przedstawia ona XIX-wiecznego poetę niemieckiego, Josepha von Eichendorffa, przez niektórych określanego mianem

„największego i najbardziej godnego miłości syna ziemi śląskiej” (urodził się w Łubowicach).

O Eichendorffie profesor Szyrocki pisał: „Nikt tak jak on nie potrafi w swej poezji wyczarować wspanialszego romantycznego krajobrazu, nikt nie śpiewa tak tęsknie o samotności, o borach i polanach leśnych, o starych zamczyskach kąpanych w blasku księżyca. Nikt nie pisze tak pięknie o szumiących drzewach, sennych źródłach, czy dźwięku rogu pocztyliona”. Eichendorff zalicza się, obok Johanna Wolfganga Goethego oraz Friedricha Schillera, do grona największych i najbardziej cenionych twórców niemieckiego romantyzmu. On zaś pisał o sobie, że urodził się „o półtorej minuty za późno”, na potwierdzenie przytaczając pewną historię, według której służący, kucharz, łowczy oraz organista pracujący w majątku ziemskim Eichendorffów, pragnąc efektownie uczcić moment narodzin małego Josepha, na skutek nieoczekiwanego zamieszania i pomyłki wzbudzi wrzawę kilka chwil przed tym wydarzeniem. Stąd przypuszczenie poety, że zawsze minimalnie brakowało mu szczęścia, by zdobyć to, co sobie zaplanował.

Od samego początku Eichendorff związany był z ziemią śląską, a wykształcenie zdobywał we Wrocławiu. Jego wiersze stanowiły inspirację dla wielu romantycznych kompozytorów i aż trudno uwierzyć, że poeta połowę swego życia spędził za biurkiem urzędniczym. W swoich dziełach opisywał krainę dzieciństwa: „Tylko Eichendorffowi bez przerwy szumiały lasy i potoki, śpiewały stowiki i skowronki, grały myśliwskie rogi, dzwoniły dzwony, szeptała coś noc, i zawsze były to głosy ze Śląska [...]” (jak przekonywał Andrzej Lam). Do słów śląskiego poety muzykę pisali m.in. Robert Schumann, Hugo Wolf, Johannes Brahms, Felix Mendelssohn-Bartholdy i Max Reger.

Podczas dzisiejszego koncertu wspólnym mianownikiem wszystkich kompozycji będzie nawiązanie do twórczości Eichendorffa. W każdym przypadku jego poezja została zinterpretowana w indywidualny dla danego muzyka sposób, co może wzbudzić w słuchaczu zainteresowanie.

Ustuszymy *Untreue* z 1814 roku Friedricha Glücka, kompozycje Roberta Schumanna z lat 1840 i 1849: *Waldeggespräch*, *In der Fremde*, *Mondnacht*, *Tamburinschlägerin* oraz *Der traurige Jäger* z *Ballad i Romansów*, a także pieśni Felixa Mendelssohna-Bartholdy’ego z lat 1839–1851: *Abschiedstafel*, *Abendständchen*, *Der wandernde Musikant*, *Jagdlied* i *Abschied vom Walde*. Oprócz tego w programie znalazły się *Waldmädchen*, *Resignation* z 1903 roku Hugo Wolfa oraz Trzy pieśni z 2001 – *Nachts*, *Mondnacht* i *Morgengebet* Józefa Świdra.

Dzisiejszy koncert zorganizowany został w ramach cyklu *1000 lat muzyki we Wrocławiu*. Dla tegorocznej Europejskiej Stolicy Kultury jest to jedna z form promocji sztuki Dolnego Śląska.

Piotr Karpeta, fot. Tomasz Kmieciak

PEŁNE BIOGRAMY ARTYSTÓW:

www.nfm.wroclaw.pl/repertuar/biogramy

Piotr Karpeta

Ukończył Akademię Muzyczną w Katowicach, gdzie pracował później jako asystent. Przez dziesięć lat był chórmistrzem w Filharmonii Opolskiej, w której przygotował kilkadziesiąt programów koncertowych oraz nagrań. Od 1991 roku jest dyrektorem Wrocławskich Kameralistów, prowadzi chór Cantores Minores Wratislavienses. Jest współzałożycielem i solistą zespołu Ars Cantus oraz Chóru Męskiego „Oktoich” przy Cerkwi Prawosławnej św. Cyryla i Metodego we Wrocławiu. Jako dyrygent i śpiewak występował w ponad dwudziestu krajach, brał udział w wielu programach zarejestrowanych przez Polskie Radio i Telewizję Polską oraz w kilkadziesiąciu nagraniach płytowych.

Joanna Karpeta

Ukończyła katowicką Akademię Muzyczną w klasie fortepianu T. Żmudzińskiego oraz kameralistyki w klasie K. Bożek-Słobodnik. Występuje jako kameralistka z polskimi solistami, zespołami i orkiestrami, brała udział w wielu nagraniach płytowych. Koncertowała w kilkunastu krajach Europy i Azji, od wielu lat prowadzi także działalność pedagogiczną (w Katowicach, w Opolu oraz obecnie we Wrocławiu), jej uczniowie (a także ona sama jako akompaniatorka) są laureatami wielu nagród i wyróżnień na konkursach krajowych i zagranicznych.

Joanna Karpeta, fot. archiwum artystki

Cantores Minores Wratislavienses

Wrocławski chór kameralny Cantores Minores Wratislavienses został założony przez E. Kajdasza w 1966 roku. Od 1991 roku działa pod kierunkiem P. Karpety, który zmniejszył chór do osiemnastu śpiewaków, by móc zgodnie z aktualnymi tendencjami wykonawczymi prezentować muzykę dawnych epok. Artyści koncertują także w składach od czterech do dwunastu osób, współpracują z innymi zespołami w Polsce i za granicą, występują również jako soliści. Repertuar zespołu liczy ponad tysiąc pozycji i obejmuje muzykę Europy od

średniowiecza po współczesność. Zespół występował na licznych festiwalach, m.in. Wratislavia Cantans, Warszawska Jesień, Gaude Mater, Musica Polonica Nova, Legnica Cantat, World Music Days. Podczas swych podróży artystycznych odwiedził większość krajów europejskich, a także Izrael, Turcję, Grecję, Armenię, Azerbejdżan i Meksyk. Chór ma w dorobku ponad czterdzieści płyt. Album z utworami J. Elsnera wydany w cyklu *Musica Claromontana* otrzymał nominację do nagrody Fryderyk. W latach 2014–2016 zespół realizuje projekt *Rudolphina* polegający na prezentacji XVII-wiecznych zbiorów muzycznych księcia legnicko-brzeskiego J. Rudolfa.

Cantores Minores Wratislavienses, fot. Wanda Parzonka

Organizator:

Partner strategiczny:

Bank Polski

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

